

Expertengroep Compendium voor Kust en Zee: startvergadering

Een geïntegreerd kennisdocument over de socio-economische, ecologische en institutionele aspecten van de kust en zee in Vlaanderen en België

20 januari 2012, 10u00 - InnovOcean site (Oostende)

Vlaams instituut voor de zee

Agenda startvergadering (bijlage EG agenda):

10u00 – 10u10

- 1) Ontvangst en koffie
- 2) Ledenlijst en plaatsvervangende leden (EG_samenstelling_)

10u10 – 11u10

- 3) Goedkeuring van de agenda, toelichting van de concrete doelstellingen van de startvergadering (EG_agenda_)
- 4) Doelstellingen van het Compendium voor Kust en Zee (EG_Blauwdruk_)
- 5) Voortraject en stand van zaken
- 6) Doel van de expertengroep Compendium voor Kust en Zee, referentietermen (EG_ToRef_)

Agenda startvergadering (bijlage EG agenda):

11.10u – 12u10

- 7) Aanstelling van de voorzitter van de expertengroep
- 8) Concept, inhoud en structuur van het Compendium voor Kust en Zee (EG_Blauwdruk_ en figuur)

12u10 – 12u30

- 9) Communicatiestrategie van het Compendium voor Kust en Zee (EG_Commstrategie_)

12.30u – 12u45

- 10) Datum en doelstellingen van de volgende vergadering
- 11) Afsluiting van de vergadering

Agendapunt 4: Doelstellingen van het Compendium voor Kust en Zee

Bijlage (EG blauwdruk)

Aanleiding Compendium voor Kust en Zee

Groeiende vraag naar geïntegreerde informatie over kust en zee.
=> Succes MIRA achtergronddocument Thema kust en zee

Europese context: het geïntegreerd maritiem beleid => nood aan integratie van ecologische en socio-economische data, gebiedsgericht

Aansluiting bij strategische doelstellingen VLIZ zoals vastgelegd in het Convenant van de Vlaamse overheid met het VLIZ (2012-2016).

Agendapunt – 4 – Doelstellingen Compendium voor Kust en Zee

Opname 'Compendium voor Kust en Zee' in de operationele doelstellingen van het Convenant van het VLIZ (ter invulling van de strategische doelstellingen)

'Het ondersteunen van een duurzaam en wetenschappelijk onderbouwd beleid voor de kustzone, de zeegebieden en de aanpalende estuaria, door het aanreiken van beleidsrelevante wetenschappelijke informatie. Het VLIZ zal hierbij ook instaan voor de productie van het 'Compendium voor Kust en Zee'

Uitgangspunten

- Objectief, op basis van feiten en cijfers
- Ontsluiten, bundelen en aanreiken gegevens – aansluiting bij Europees Geïntegreerd Maritiem Beleid (GMB)
- Economische, socio-culturele, institutionele en ecologische thema's (geen sectorale benadering obv natuur-, landbouw- of visserijrapportage)
- Brug slaan tussen de verschillende disciplines van het wetenschappelijk onderzoek en tussen dit onderzoek en het beleid
- 'Open access' politiek
- Collectieve karakter van dit initiatief (ism universiteiten, wetenschappelijke instellingen, bevoegde instanties,...)

Uitgangspunten

- Geen einddoel voor ondersteuning GMB – middel in permanente communicatiestrategie
- Cijfergegevens uit Europese instellingen – in ruimer kader
- Weerspiegelt de concrete vraagstelling naar informatie vanuit de diverse doelgroepen (cfr. Bevragingronde)
- Frequente actualisatie

Doelstellingen:

Bundeling van zeewetenschappelijke kennis in Vlaanderen/België.

=> Doorverwijsfunctie naar onderliggend onderzoek ('Uitstalraam').

Overzicht bieden van het versnipperde zeewetenschappelijke landschap (en het mariene/maritieme beleid).

=> Bijdragen tot ontsnippering en verhoogde communicatie binnen mariene/maritieme sfeer.

Instrument bij het streven naar een Duurzaam en Geïntegreerd Marien/Maritiem Beleid en Kustzonebeheer

Doelgroep:

Richt zich op professionele gebruiker:

- Wetenschappers uit alle disciplines
- Brede groep van deskundigen die professioneel actief betrokken zijn bij de kust en de zee, en dit op Europees, nationaal, regionaal, of lokaal niveau
- Vertegenwoordigers van de bedrijfswereld en innoverende krachten

Richt zich niet op het brede publiek (wel afgeleide communicatie-producten)

Het product: voorstel inhoud en concept

5-jaarlijks kennisdocument bestaande uit (digitaal en op papier):

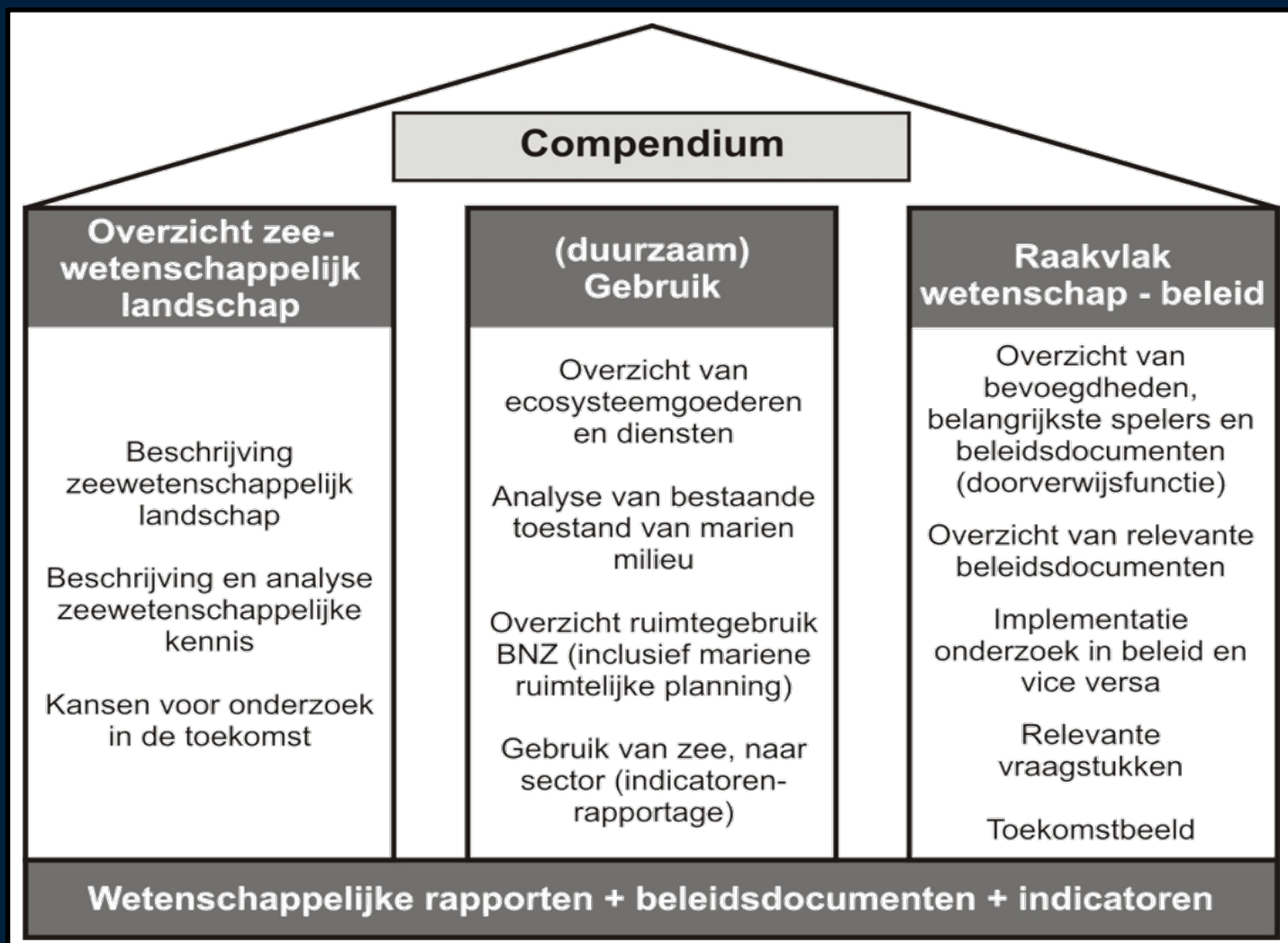
- Uitgebreid achtergronddocument
- Focusrapport (30-40 blz.)
- Samenvatting (max. 3 blz.)
- Bundeling van tijdsreeksen
- Aantal afgeleide (communicatie)producten

Interactieve website met indicatoren voorzien tegen 2015

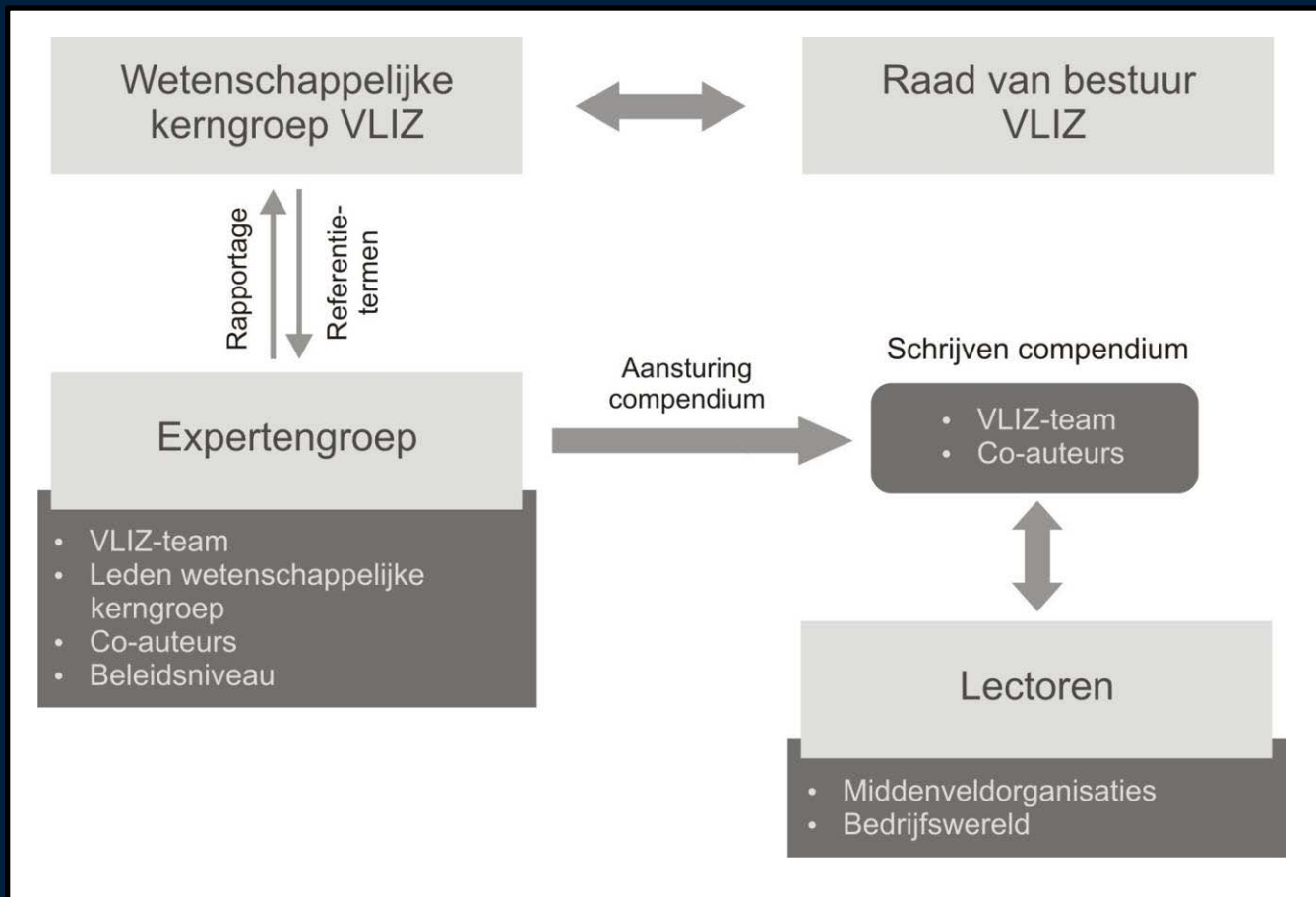
Tweetalig: Nederlands en Engels (*lingua franca* van de wetenschap)

Eigen branding (collectieve inspanning)!

Voorstel inhoud en concept:

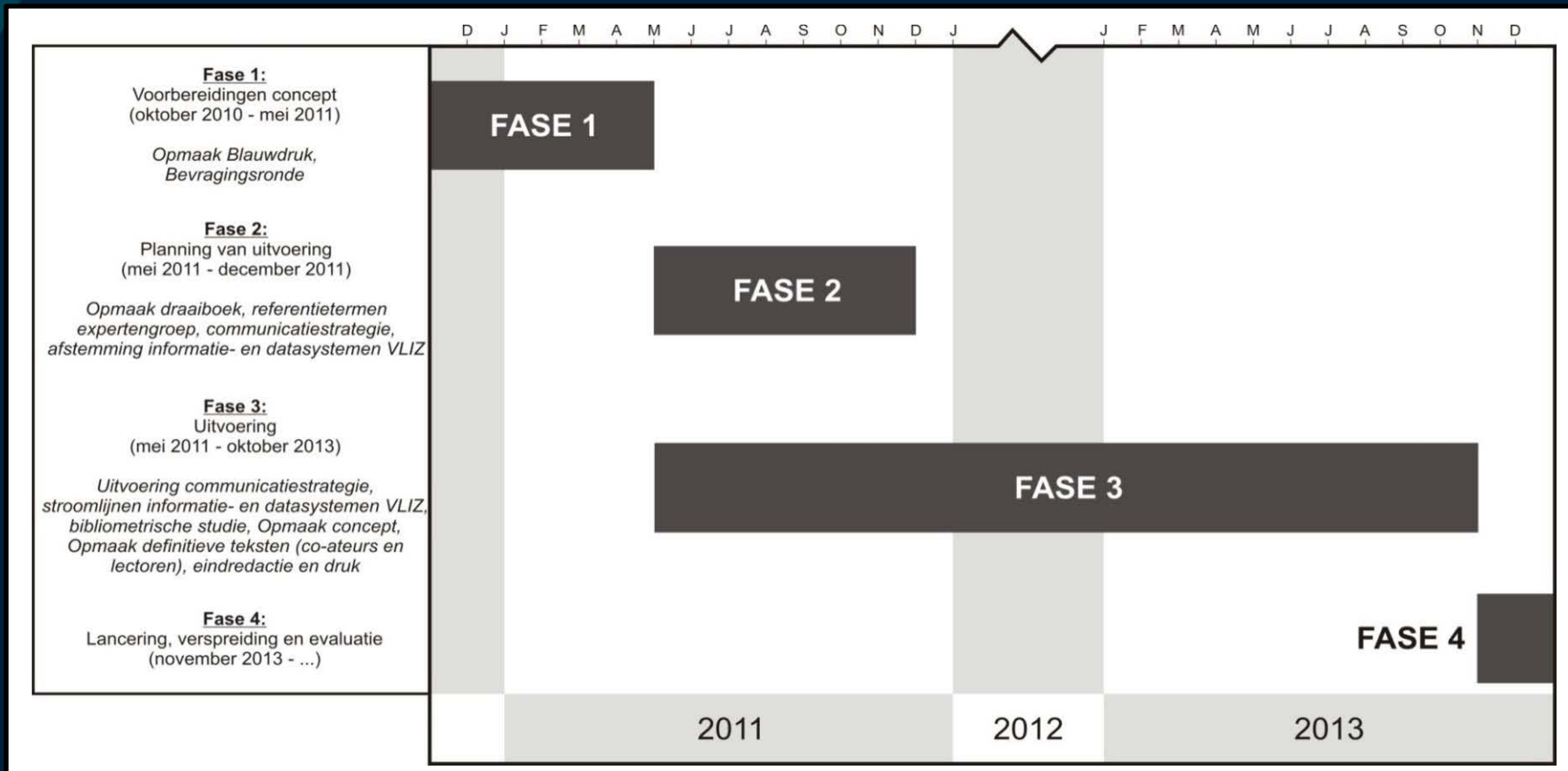

Proces en organisatie

Agendapunt – 4 – Doelstellingen Compendium voor Kust en Zee

Tijdsplanning:

Eerste uitgave 2013 – 2de uitgave & update 2015 – vijfjaarlijkse cyclus

Vlaams instituut voor de zee

Agendapunt 5: Voortraject en stand van zaken

Voortraject (Fase 1 – voorbereiding concept)

(oktober-november 2010)

Opmaak blauwdruk sneuvelversie voor intern overleg

(december 2010)

Opmaak plan bevragingronde: sleutelpersonen en timing

(december 2010)

Kennisname en aanbeveling raad van bestuur VLIZ, aanbevelingen wetenschappelijke kerngroep

Bevraging, visievorming concept

bilaterale bevraging +/- 60 personen uit het beleid en de wetenschappelijke wereld (incl. wetenschappelijke kerngroep) => visievorming concept, creatie breed draagvlak, vraagstelling naar informatie, ... (januari – april 2011).

VLIZ wetenschappelijke kerngroep, INBO, VMM, Coördinatiepunt Duurzaam Kustbeheer, EWI, DG-MARE, MD&K (Afdeling Kust), Dienst Marien Milieu, ILVO, BMM, Haven- en Waterbeleid, Internationaal milieubeleid, Maritiem Instituut, VNSC – communicatie, MINA-raad, Flanders Marine Cluster, SALV, Toerisme Vlaanderen, Vlaamse Havencommissie, ESF – Marine Board, ECOBE (UA), Afdeling Maritieme Toegang, Rederscentrale, RCMG (Ugent), Provincie West-Vlaanderen, Structuur Kustwacht, VIOE (AOE), VUB, RWO,...

Aanpassing blauwdruk op basis van aanbevelingen en suggesties bij de bevraging

Voortraject (Fase 1 – voorbereiding concept)

Herwerkte versie blauwdruk => gunstig advies raad van bestuur VLIZ en goedkeuring werkversie door wetenschappelijke kerngroep (maart-april 2011)

Goedkeuring klankbordgroep en raad van bestuur VLIZ (juni 2011)

Definitieve versie blauwdruk (ook Engelse versie) op website VLIZ

Agendapunt – 5 – Voortraject en stand van zaken

U bent hier: VLIZ > Cijfers Beleid

Over het VLIZ | Infoket | Zeebibliotheek | **Cijfers&Beleid** | Faciliteiten | Datacentrum

Over Cijfers&Beleid
Zeecijfers
Indicatoren
Producten & Projecten
Beleidsondersteuning
Compendium

Compendium voor

Een geïntegreerd kennisplatform met economische, ecologische en institutionele aspecten van de kust en zee in Vlaanderen en België

Er bestaat een groeiende vraag in de mariene en maritieme wereld naar wetenschappelijk onderbouwde en geactualiseerde informatie als antwoord op maatschappelijke vragen en probleemstellingen. De informatie is deels voorhanden maar dikwijls sterk gefragmenteerd, sectorgebonden en/of weinig toegankelijk. Het VLIZ beoogt met het 'Compendium voor Kust en Zee' objectieve en wetenschappelijk onderbouwde informatie en gegevens uit het Vlaamse/Belgische mariene en maritieme onderzoek te bundelen. Het geïntegreerde en grensoverschrijdende karakter (inclusief land-zee grens) van het Compendium draagt bij tot een verhoogde communicatie binnen en vanuit het versnipperde zeewetenschappelijke landschap en verhoogt ook de zichtbaarheid en toegankelijkheid van het zeewetenschappelijk onderzoek (Een 'visitekaartje' van de Vlaamse/Belgische zeewetenschappelijke gemeenschap). Het compendium doet op deze wijze dienst als instrument bij het streven naar een Duurzaam en Geïntegreerd Maritiem Beleid en Kustzonebeheer.

Product

Het 'Compendium voor Kust en Zee' komt tot stand in nauwe samenwerking met een netwerk van experts (co-auteurs, lectoren, wetenschappelijke kerngroep van het VLIZ, ...). Het product zal uit verschillende componenten bestaan (zie onder) en wordt tweetalig uitgegeven: in het Engels (*lingua franca* van de wetenschap) en in het Nederlands (cfr. Voogdij-overheden VLIZ).

- Een uitgebreid 5-jaarlijks achtergronddocument dat bestaat uit een overzicht van het zeewetenschappelijk landschap (deel 1), een samenvatting van de verschillende gebruiksfuncties met betrekking tot de kust en zee (deel 2) en een toelichting van het raakvlak tussen de wetenschap en het beleid (deel 3).
- Een focusdocument (max. 30-40 pagina's) en een samenvatting (max. 3 pagina's).
- Een website als interactieve drager voor de gegevens en informatie (bijv. tijdsreeksen) die, in de mate van het mogelijke, jaarlijks worden bijgehouden.
- Communicatieproducten binnen de bestaande VLIZ dienstverlening (informatieve fiches, Zeecijfers, De Grote Rede, VLIZINE, ...) en nieuwe afgeleide communicatieproducten (presentaties, brochures, leervormen, vertalingen, ...).

Het Compendium richt zich in de eerste plaats op wetenschappers, een brede groep van deskundigen die in hun professioneel leven actief betrokken zijn bij de kust en de zee (zowel op internationaal, Europees, nationaal, regionaal als lokaal niveau) en vertegenwoordigers van de wereld van innoverende krachten.

De krijtlijnen van het Compendium werden in detail afgebakend in de **blauwdruk**.

De tijdsplanning voor de realisatie van het Compendium werd uitgewerkt in een draaiboek.

Contact: compendium@vliz.be

Blikvanger

Indicatorenset
Schele-
estuarium
maakt
langetermijn-
blik mogelijk

[Lees meer]

Een eeuw zeevisserij in
België

Een historisch overzicht van
alle beschikbare data en
informatie (vanaf 1929)!
[Lees meer]

Facts & Figures

Op zoek naar een
betrouwbaar zeecijfer over
zee en kust?

Agendapunt – 5 – Voortraject en stand van zaken

U bent hier: VLIZ > Cijfers Beleid

Compendium for Coast and Sea

A blueprint for an integrated information document on social, economic, ecological and institutional aspects of the Coast and the Sea in Flanders and in Belgium

22 June 2011

Flanders Marine Institute – Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ)
Figures and Policy
InnovOcean site, Wandelaarkaai 7
B-8400 Oostende
Belgium
www.vliz.be

Table of Content

1. Introduction	2
2. Geographical delineation.....	2
3. Principles and preconditions.....	4
4. Goals and Target Groups.....	4
4.1. Strategic goals.....	4
4.2. Objectives.....	5
4.3. Target groups.....	5
5. Structure and Products.....	5
5.1. Embedding in existing structures.....	5
5.2. Building Blocks.....	6
6. Organisation and Planning.....	9
6.1. Organisation.....	9
Expert group.....	9
Co-authors.....	9
Lectors.....	9
VLIZ team.....	9
6.2. Planning.....	10
7. Proposal of Content of the Compendium.....	11
8. Proposal for the indicator-based assessment.....	14
a. Structure.....	14
b. Content.....	15

1

Compendium voor Kust en Zee

Blauwdruk voor de uitbouw van een geïntegreerd kennisdocument over de socio-economische, ecologische en institutionele aspecten van de kust en zee in Vlaanderen en België

2 juni 2011

Vlaams Instituut voor de Zee
Cijfers&Beleid
VLIZ - Vlaams Instituut voor de Zee
InnovOcean site, Wandelaarkaai 7
B-8400 Oostende
www.vliz.be

Inhoudstafel

1. Inleiding.....	2
2. Geografische afbakening.....	3
3. Uitgangspunten.....	4
4. Doel en Doelgroepen.....	5
4.1. Strategische doelstelling.....	5
4.2. Concrete doelstellingen.....	5
4.3. Doelgroepen.....	6
5. Structuur en Producten.....	6
5.1. Verankering/inbedding in bestaande structuren.....	6
5.2. Bouwstenen.....	7
5.2.1. Wetenschappelijke rapporten als bouwstenen.....	8
5.2.2. Beleidsdocumenten als aansturing.....	8
5.3. Samenhang met andere indicatorrapportages.....	9
6. Organisatie en Planning.....	9
6.1. Organisatie.....	9
Expertengroep.....	10
Co-auteurs.....	10
Lectoren.....	10
VLIZ-team.....	10
6.2. Tijdsplanning.....	11
7. Voorstel inhoud Compendium.....	12
8. Voorstel indicatorenrapportage.....	15
a. Opbouw.....	15
b. Inhoud.....	16

1

De tijdsplanning voor de realisatie van het Compendium werd uitgewerkt in een draaiboek.

Contact: compendium@vliz.be

Voortraject (Fase 2 – Planning van uitvoering)

Opmaak draaiboek en communicatiestrategie (cfr. agendapunt 9)

COMPENDIUM VOOR KUST EN ZEE

DRAAIBOEK voor de uitbouw van een geïntegreerd kennisdocument over de socio-economische, ecologische en institutionele aspecten van de kust en zee in Vlaanderen en België

COMPENDIUM DRAAIBOEK
Planning en Proces
Fase 1: VOORBEREIDINGEN CONCEPT
<ul style="list-style-type: none">
Opmaak blauwdruk sneuvelversie voor intern overleg: <i>doelstellingen, doelgroepen, procesverloop, timing...</i> (15 oktober - 30 november 2010)
<ul style="list-style-type: none">
Opmaak plan bevestigingsronde: <i>overzicht van te bevragen sleutelpersonen en timing van bevestiging</i> (1 december - 20 december 2010)
<ul style="list-style-type: none">
Bevestigingsronde wetenschappelijke kerngroep: <i>op basis van eerste versie blauwdruk</i> (20 januari - 23 maart 2011)
<ul style="list-style-type: none">
Overleg sleutelpersonen: <i>op basis van eerste versie blauwdruk; doelstelling is opmaak van een breed gedragen finale blauwdruk met betrekking tot doelstellingen, doelpersonen, organisatie, procesverloop, timing...</i> (20 januari - 29 april 2011)
<ul style="list-style-type: none">
Herziene Blauwdruk: <i>een eerste versie van de blauwdruk wordt ter goedkeuring voorgelegd</i> (8 maart - 9 maart 2011)
<ul style="list-style-type: none">
Gunstig Advies Raad van Bestuur (14 maart 2011)
<ul style="list-style-type: none">
Goedkeuring werkversie blauwdruk door wetenschappelijke kerngroep (17 maart 2011)
<ul style="list-style-type: none">
Eerste indicatief budget (8 maart 2011)

COMPENDIUM VOOR KUST EN ZEE

2 juni 2011

Compendium voor Kust en Zee
Communicatiestrategie

Interne communicatie:

Doelstellingen:

- Het 'ownership' en betrokkenheid van de VLIZ-medewerkers bij het Compendium voor Kust en Zee versterken,
- De interne informatiestroom voor het Compendium voor Kust en Zee coördineren en de kansen om intern en extern te communiceren rond het Compendium gekoppeld aan bestaande en ingeplande evenementen, publicaties en andere producten, optimaal benutten

Acties:

- Structureel overleg inplannen tussen de verschillende departementen van het VLIZ met als doel de input voor het compendium te stroomlijnen. Dit structureel overleg sluit zoveel mogelijk aan bij de bestaande overlegstructuren: tijdens de OPEN COM&SEA (communicatie over het Compendium) en de IMIS task force (IMIS en andere informatiesystemen en informatieproducten)
- Waar noodzakelijk/wenselijk, *ad hoc* bilateraal overleg plegen met departementen/personen van het VLIZ, met een terugkoppeling naar de bredere overlegstructuren (IMIS Task force en OPEN COM&SEA).
- Voorstelling van de concepten en producten van het Compendium op het VLIZ-seminarie van begin november 2011, met een uitnodiging om een bijdrage te leveren tot de interne revisie.
- Voorstelling van de bijgestuurde producten na de interne revisie en de expertengroep op het VLIZ-seminarie van begin mei 2012.
- Voorstelling en bespreking van het compendium-logo in de I-news.
- Een ludieke fotoactie in de I-news met foto's die kunnen gebruikt worden in het Compendium.
- Andere mededelingen via de interne communicatie

Externe communicatie:

Doelstellingen:

- Het Compendium voor Kust en Zee bekendmaken bij de doelgroepen (professionals, beleidsmensen, wetenschappers en het grote publiek) op lokaal, Vlaams, Belgisch, Europees en internationaal niveau.

Voortraject (Fase 2 – Planning van uitvoering)

Opmaak referentietermen en samenstelling expertengroep

(cfr. agendapunt 6)

COMPENDIUM VOOR KUST EN ZEE

REFERENTIETERMEN VOOR DE EXPERTENGROEP
ter ondersteuning en sturing van een geïntegreerd kennisdocument over de socio-economische, ecologische en institutionele aspecten van de kust en zee in Vlaanderen en België

Deze 'referentietermen' specificeren de doelstellingen en het lidmaatschap van de expertengroep die opgericht wordt ter ondersteuning en sturing van het Compendium voor Kust en Zee.

Doel van de expertengroep Compendium voor Kust en Zee

De expertengroep Compendium voor Kust en Zee wordt opgericht door de raad van bestuur van het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) op voorstel van de wetenschappelijke kerngroep. De oprichting van deze expertengroep kadert binnen het geïntegreerde karakter van het Compendium voor Kust en Zee. Het procesverloop van het Compendium steunt op een dynamische interactie tussen de expertengroep, de co-auteurs, de lectoren en het VLIZ-team. De expertengroep zorgt voor de inhoudelijke aansturing, in nauw overleg en terugkoppeling met de wetenschappelijke kerngroep van het VLIZ (zie figuur 1).

Het betreft een expertengroep van langere duur (naar analogie met de expertengroepen van het zeewoordteam, de consortia rond niet-inheemse soorten, de Belgische mariene soortenlijst...) met een vierdelige doelstelling:

- De inhoud en structuur van het Compendium voor Kust en Zee aansturen en valideren.
- De vorderingen en het procesverloop van het Compendium voor Kust en Zee opvolgen en evalueren.
- De (communicatie)strategie bijsturen en nieuwe kansen optimaal benutten.
- Kwaliteitsborging van het kennisdocument en de eindproducten.

De bevindingen en aanbevelingen van de expertengroep Compendium voor Kust en Zee worden gerapporteerd aan de wetenschappelijke kerngroep van het VLIZ.

SAMENSTELLING EXPERTENGROEP COMPENDIUM VOOR KUST EN ZEE

Naam lid	Naam plaatsvervangend lid / opnemers in communicatie	Instituut
1. Rudy Herman		EWI
2. Gert Verreert		OSPAR QSR
3. Magda Vincx		VLIZ wetenschappelijke kerngroep
4. Colin Janssen		VLIZ wetenschappelijke kerngroep
5. Marnix Pieters		VLIZ wetenschappelijke kerngroep
6. Frank Maes		Vlaamse universitaire instelling
7. Joseph Schnitzler	Alberto Borges, Thierry Jonniaux, Marilaure Gregoire, Jean-Marie Beckers	Franstalige universitaire instelling
8. Theo Rombouts*		Federale Raad Duurzame Ontwikkeling
9. Michael Kyramarios		FOD Leefmilieu, Dienst Marien Milieu
10. Kathy Belpaeme	Hannelore Maelfait	Coördinatiepunt Duurzaam Kustbeheer
11. Marleen Van Steertegeem		Vlaamse Milieu Maatschappij – MIRA-T
12. Dirk Uytendale		MIRA-Raad
13. David Cox		BELSPLO
14. Koen Carels		Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij
15. Gedeputeerde Guido Decorte		Provincie West-Vlaanderen – leefmilieu natuur en landschappen / budget en gebiedswerking
16. Jan-Bart Calewaert		ESF – Maritiem Board
17. Jan Mees		Directeur – Vlaams Instituut voor de Zee
18. Jan Seys		Communicatie – Vlaams Instituut voor de Zee
Interne ondersteuning		
	Francisco Hernandez	VMDC – Vlaams Instituut voor de Zee
	Ann-Katrien Lescauwet**	Cijfers en Beleid – Vlaams Instituut voor de Zee
	Hans Pirllet**	Cijfers en Beleid – Vlaams Instituut voor de Zee
	Evy Copejans	Wetenschapeducatie - Vlaams Instituut voor de Zee

**Deze personen staan in voor de coördinatie en het secretariaat van de expertengroep

6 januari 2012

Page - 1 - of 1

Stand van zaken (Fase 3 – Uitvoering)

Opname Compendium voor Kust en Zee in operationele doelstellingen convenant VLIZ (2012-2016).

Uitwerking concept, inhoud en structuur => agendapunt 8.

**Agendapunt 6: Doel van de expertengroep
Compendium voor Kust en Zee, referentietermen**

Bijlage (EG ToRef)

Doel van de expertengroep

- De inhoud en structuur van het Compendium voor Kust en Zee aansturen en valideren.
- De vorderingen en het procesverloop van het Compendium voor Kust en Zee opvolgen en evalueren.
- De (communicatie)strategie bijsturen en nieuwe kansen optimaal benutten.
- Kwaliteitsborging van het kennisdocument en de eindproducten

De expertengroep zal ook betrokken worden in de evaluatie van het procesverloop en de vervolgstappen voor de actualisaties mee te helpen uittekenen.

De bevindingen van de EG worden gerapporteerd aan de wetenschappelijke kerngroep van het VLIZ.

Rol van de leden

De leden zullen hun kennis en expertise gebruiken zonder bias of vooringenomenheid, en objectief rapporteren aan wetenschappelijke kerngroep.

De leden engageren zich om een actieve rol op te nemen en de concrete afspraken na te komen (cfr. doelstellingen in ToR).

De leden zullen een rol spelen in de communicatie rond en de verspreiding van het Compendium voor Kust en Zee en (insitutionele netwerken inzetten).

De leden zullen betrokkenheid tonen bij het werk, minstens tot de afwerking van het Compendium voor Kust en Zee (2013).

Samenstelling expertengroep

Evenwichtige vertegenwoordiging van experts uit het beleid en uit de mariene/maritieme wetenschappen, een aantal co-auteurs, het VLIZ-team en leden van de wetenschappelijke kerngroep.

Samenstelling geadviseerd door VLIZ wetenschappelijke kerngroep (20 oktober 2011), goedgekeurd door raad van bestuur (26 oktober 2011).

Toetreding nieuwe leden in overleg met wetenschappelijke kerngroep en mits goedkeuring van de raad van bestuur van het VLIZ.

Voorzitter heeft overzicht zeewetenschappelijk landschap en bekleedt positie op het raakvlak tussen de wetenschap en het beleid

Secretariaat en inhoudelijke ondersteuning: VLIZ-team

Referentietermen

5 vergaderingen expertengroep:

- 20 januari 2012
- 2 april 2012*
- oktober 2012*
- 26 april 2013*
- 15 juni 2013*

*Data worden nog bevestigd in overleg met de EG

Herziening referentietermen in overleg met de wetenschappelijke kerngroep en mits goedkeuring van de raad van bestuur van het VLIZ

Agendapunt 7: Aanstelling van de voorzitter van de expertengroep

Agendapunt 8: Concept, inhoud en structuur van het Compendium voor Kust en Zee

Bijlage (EG blauwdruk)

Bijlage (EG figuur)

Eindproducten Compendium voor Kust en Zee

- 3 kennisdocumenten
- Focusrapport en samenvatting
- Afgeleide communicatieproducten

Agendapunt – 8 – Concept, inhoud en structuur

Compendium voor Kust en Zee

Zeecijfer- en
indicatorboekje

Samenvatting Compendium voor Kust en Zee
(max. 3 blz., gedrukte vorm)

Overzichtskaart
Gebruik van de zee
(kustatlas)

Focus rapport Compendium voor Kust en Zee (30 - 40 blz., gedrukte vorm)

Hoofdstuk 1

Kennisdocument Ho1

(historiek van de zeewetenschappen,
wetenschapsbeleid, bibliometrische
studie, geldstromen,
zeewetenschappelijk landschap,...)

Tijdslijn historiek
zeewetenschappen

Brochure zee-
wetenschappelijk
landschap

Hoofdstuk 2

Kennisdocument Ho2

(citeerbare, informatieve fiches per
thema die tijdig geactualiseerd
worden)

Hoofdstuk 3

Kennisdocument Ho3

(overzicht marien beleidslandschap,
relevante beleidsvragen,...)

Tijdslijn mariene
wetgeving

Organigram
mariene
overheidsinstanties

Hoofdstuk 1 – Kennisdocument

Overzicht Zeewetenschappelijk landschap

i. Voorwoord

1. Inleiding: Gezonde en Productieve Zeeën en Oceanen
2. Doelstelling: naar een geïntegreerde kennis ter ondersteuning van Gezonde en Productieve Zeeën en Oceanen
  - a. Europa als drijfveer in de internationale context
  - b. De Grote thema's (Navigating the future)
  - c. Beleids-instrumenten en -processen voor een geïntegreerde en ecosysteem-benadering
  - d. Meerwaarde van een gezamenlijke benadering & aanpak
3. Marien/maritiem onderzoekslandschap in kaart gebracht
  - a. Zeewetenschappelijk landschap in Vlaanderen, België en op Europees/internationaal niveau (organisatie en middelen).
  - b. 'Output van Zeewetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen, België

Hoofdstuk 1 – Kennisdocument

Overzicht Zeewetenschappelijk landschap

4. Beschrijving en analyse van de zeewetenschappelijke kennis
  - a) Klimaatwijziging
  - b) Functioneren van mariene ecosystemen
  - c) Energie uit zee
  - d) Voedsel uit mariene bronnen
  - e) Maritiem transport
  - f) Ruimtelijke planning op zee
  - g) Maritiem erfgoed en cultuur
  - h) Oceanen en menselijke gezondheid
  - i) Nieuwe uitdagingen en opportuniteiten
  - j) Mariene observaties en informatiesystemen
  - k) Mariene onderzoeksinfrastructuren
  - l) Onderwijs en divulgatie
5. Kansen en toekomst voor het zeewetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen/België

Hoofdstuk 1 – ZW landschap in kaart gebracht

- Nood aan een internationaal aanvaard kader voor rapportage en benchmarking.
- Afbakening onderzoeksdomeinen en -disciplines op basis van Frascati-model, ASFA termen thesauri en voorbeelden relevante indelingen in andere landen
- Afstemming met Europese initiatieven (ESF Marine Board, JPI-Oceans, Seas-Era)

Document onderzoeksdomeinen en -disciplines

Hoofdstuk 1 – ZW landschap in kaart gebracht

Afbakeningen en standaard definities voor een systematische rapportage

Criteria 'mariene onderzoeksgroepen':

1. Gevestigd in Vlaanderen of in België
2. Ontvangt vaste werkingsmiddelen of vaste subsidies die op x-jaarlijkse basis verzekerd zijn door Vlaamse/Belgische overheid in beheersovereenkomsten, convenanten, of andere wettelijk verankerde basis.
3. Niet-universitaire onderzoeksgroepen behoren tot de lijst van de erkende instellingen voor wetenschappelijk onderzoek zoals opgenomen in het KB van 22 augustus 2006 (en wijzigingen hierin).
4. Kerndoelstelling of focus marien/maritiem onderzoek of onderzoek dat hier rechtstreeks relevant voor is en/of meetbare output met betrekking tot marien/maritiem of kustgebonden onderzoek => in de voorbije 5 jaar, meer dan één A1 publicatie waarvan de eerste auteur verbonden is aan de onderzoeksgroep.

+/- 100 mariene onderzoeksgroepen in [werklijst](#)

Agendapunt – 8 – Concept, inhoud en structuur

Hoofdstuk 1 – ZW landschap in kaart gebracht

Mariene onderzoeksgroepen verder exhaustief beschrijven en output digitaal ontsluiten:

- Publicaties (A1 en andere)
- Personen
- Projecten
- Kaarten
- Evenementen
- Financieringskanalen (privacy)
- Bibliometrie (geaggregeerde weergave)
- Brochure ZW landschap

Hoofdstuk 1 – ZW landschap in kaart gebracht

Tijdslijn historiek zeewetenschappen

 Duiken in de geschiedenis van de zeewetenschappen

De Belgica expeditie Zuidpool

Belgica expeditie overwintering

De Belgica zuidelijke richting

Gustave Gilson collectie 1898 - 1939

Alphonse Renard Koninklijke Academie van België

Edouard Dupont Gustave Gilson

Edouard Dupont Gustave Gilson

1898 : **Edouard Dupont**, directeur van het Museum voor Natuurwetenschappen, sommeert **Gustave Gilson** om een verzameling aan te leggen van de mariene organismen voor de Belgische kust

[meer info - IMIS](#)

Gilson (1914, fig. 097)

MAAID

DECENNIUM

EEUW

Jul Aug Sep Oct Mar Apr

1870 1880 1910 2000

1600 1700 1800 1900

© Copyright The SIMILE Project 2003-2005.

Filter:

 Onderzoeker(s)   Beleid & beheer   Markante feiten

Markeren:

Zoeken:

Agendapunt – 8 – Concept, inhoud en structuur

Compendium voor Kust en Zee

Zeecijfer- en
indicatorboekje

Samenvatting Compendium voor Kust en Zee
(max. 3 blz., gedrukte vorm)

Overzichtskaart
Gebruik van de zee
(kustatlas)

Focus rapport Compendium voor Kust en Zee (30 - 40 blz., gedrukte vorm)

Hoofdstuk 1

Kennisdocument Ho1

(historiek van de zeewetenschappen,
wetenschapsbeleid, bibliometrische
studie, geldstromen,
zeewetenschappelijk landschap,...)

Tijdslijn historiek
zeewetenschappen

Brochure zee-
wetenschappelijk
landschap

Hoofdstuk 2

Kennisdocument Ho2

(citeerbare, informatieve fiches per
thema die tijdig geactualiseerd
worden)

Hoofdstuk 3

Kennisdocument Ho3

(overzicht marien beleidslandschap,
relevante beleidsvragen,...)

Tijdslijn mariene
wetgeving

Organigram
mariene
overheidsinstanties

Hoofdstuk 2 - kennisdocument

Gebruik van kust en zee in kaart brengen

Verzamelen en ontsluiten van wetenschappelijke publicaties, rapportages, projectrapporten, MER's, juridisch bronmateriaal, cijfers, nuttige websites (bijv. kustcodex)...

Deze bronnen in een context plaatsen in een citeerbare en informatieve fiche per thema.

Doorklikken naar digitaal beschikbare bronnen in IMIS ('Uitstalraam voor het onderzoek').

Hoofdstuk 2 – informatieve fiches

Fiche Ho2

Educatie, onderzoek en innovatie

Energie, industrie en bedrijven

Erfgoed en cultuur

Maritiem transport, scheepvaart en havens

Militair gebruik

Natuur en milieu

Schelde-estuarium

Sociale omgeving (en wonen)

Toerisme, recreatie en sport

Veiligheid tegen overstromingen en
klimaatsverandering

Visserij, aquacultuur en landbouw

Zand- en grindwinning, baggeren en storten

Hoofdstuk 2 – Informatieve fiches

Daarnaast 3 fiches met integrerende thema's:

- Ecosysteemgoederen en –diensten
- Ruimtelijke planning
- Kustzonebeheer

Hoofdstuk 2 – Stramien informatieve fiches

1. Inleiding met internationaal kader

Situering en benchmarking van Belgische situatie tegenover internationale en Europese situatie

2. Beleidscontext en ruimtegebruik

Bevoegde instanties (beleidsnota's) en juridisch kader (Internationaal, Europees, nationaal/Vlaams en regionaal), ruimtegebruik (kaartmateriaal) en procedures (MERs, MEB,...)

3. Maatschappelijk belang

Socio-economische cijfers: tewerkstelling, omzet, productie, toegevoegde waarde, economische potentieel,... Geaggregeerd cijfermateriaal

Hoofdstuk 2 – Stramien informatieve fiches

4. Impact (en huidige toestand)

Oplijsting van de verschillende effecten van een gebruikersfunctie op zijn omgeving met daaraan de relevante literatuur gekoppeld. Geaggregeerd cijfermateriaal.

5. Duurzaam gebruik

Maatregelen, initiatieven, verdragen, juridische documenten die de impact van een gebruikersfunctie op de omgeving mitigeren, reduceren of voorkomen.

Maatregelen, initiatieven, verdragen, juridische documenten die verschillende gebruikersfuncties op elkaar afstemmen (al dan niet in het kader van ICZM en/of MSP).

Maatregelen, initiatieven, verdragen, juridische documenten voor een duurzame ontwikkeling

Agendapunt – 8 – Concept, inhoud en structuur

Compendium voor Kust en Zee

Zeecijfer- en
indicatorboekje

Samenvatting Compendium voor Kust en Zee
(max. 3 blz., gedrukte vorm)

Overzichtskaart
Gebruik van de zee
(kustatlas)

Focus rapport Compendium voor Kust en Zee (30 - 40 blz., gedrukte vorm)

Hoofdstuk 1

Kennisdocument Ho1

(historiek van de zeewetenschappen,
wetenschapsbeleid, bibliometrische
studie, geldstromen,
zeewetenschappelijk landschap,...)

Tijdslijn historiek
zeewetenschappen

Brochure zee-
wetenschappelijk
landschap

Hoofdstuk 2

Kennisdocument Ho2

(citeerbare, informatieve fiches per
thema die tijdig geactualiseerd
worden)

Hoofdstuk 3

Kennisdocument Ho3

(overzicht marien beleidslandschap,
relevante beleidsvragen,...)

Tijdslijn mariene
wetgeving

Organigram
mariene
overheidsinstanties

Hoofdstuk 3

Raakvlak wetenschap – beleid

Uitwerking hoofdstuk 3 aangestuurd door de expertengroep (bespreking ontwerpstrategie in vergadering 2).

Afgeleide producten:

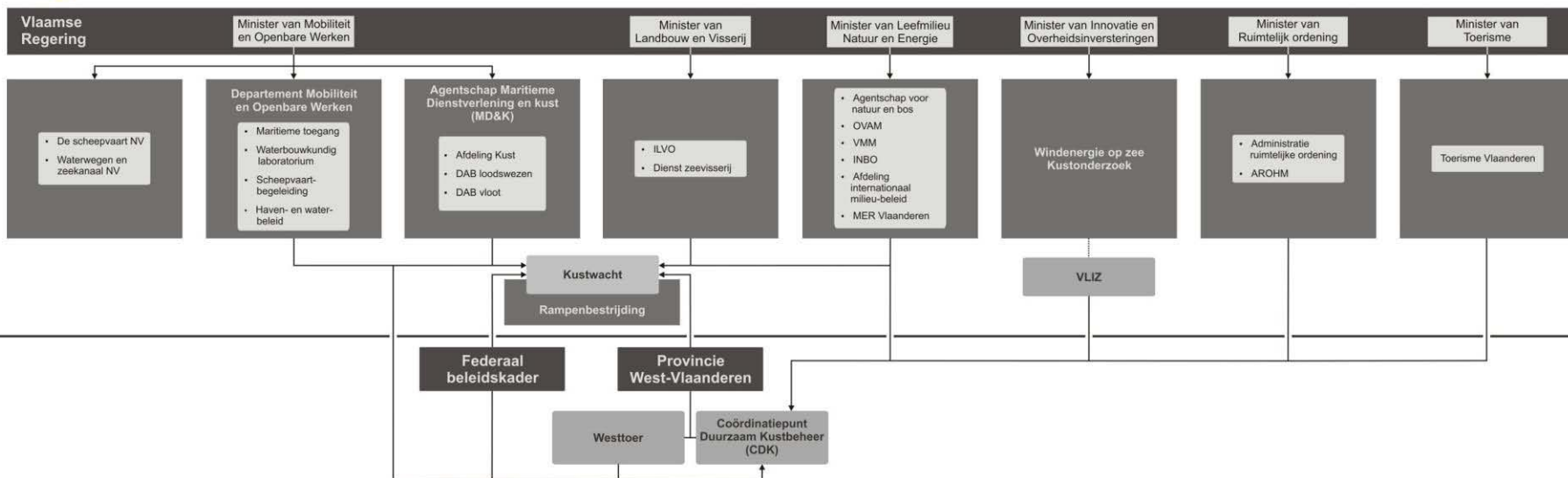
- Tijdslijn van mariene / maritieme wetgeving
- Overzicht relevante instanties en hun bevoegdheden (beleidsdocumenten) via interactief schema (organigram)

Agendapunt – 8 – Concept, inhoud en structuur

Beleidsdomein	website 1	website 2	(Mariene) mission statement
Landbouw en Visserij (LV)	http://lv.vlaanderen.be/nlapps/default.asp	http://www.vlaanderen.be/servlet/Satellite?c=Solution_C&cid=1132808406994&context=1141721623065---1191211214119-1191211214119--1132117209738&p=1186804409610&pagename=Infolijn%2FView	
	http://lv.vlaanderen.be/nlapps/default.asp?cid=55		Het Departement Landbouw en Visserij ontwikkelt mee het beleid. Het staat in

Vlaams Beleidskader

Afdeling organisatie en strategisch beleid

- Lange-termijn visie ontwikkeling inzake landbouw, tuinbouw en visserij.
- Coördinatie Plattelandsontwikkeling en Vlaams ruraal netwerk.
- Ontwikkeling en beheer van het strategisch communicatieplan en uitvoering via interne en externe communicatieacties (bijvoorbeeld publicaties, beurzen, websites, persberichten,...).
- Coördinatie van het overleg tussen de gewestelijke, de federale en Europese overheid met betrekking tot het EU-landbouw- en zeevisserijbeleid via het Landbouwbureau en de Permanente Vertegenwoordiging.
- Woordvoerschap van het beleidsdomein Landbouw en Visserij.
- Juridische ondersteuning departement en entiteitsoverschrijdende juridische dienstverlening.
- Advisering van de diverse beheersovereenkomsten van de bevoegde minister met de agentschappen.
- Departementale taken: HRM-ontwikkeling, ICT-sturing, kwaliteitsmanagement, organisatiebeheersing beheersrapportering en financieel en begrotingsbeleid

Agendapunt 9: Communicatiestrategie van het Compendium voor Kust en Zee

Toelichting dr. J. Seys

verantwoordelijke communicatie VLIZ

Bijlage (EG commstrategie)

Elke communicatiestrategie gebaseerd op:

- 1) Identificatie *doelgroepen* (intern & extern)
- 2) Analyse specifieke *doelstellingen*
- 3) Vertaling naar *producten/formats*
- 4) Bijsturing door *evaluatie*

+ specifiek voor compendium:

- a) Maximale integratie in VLIZ communicatietools/-beleid (“*win-win*”)
- b) Uitdragen als resultaat van *collectieve* inspanning
- c) Aandacht voor *internationale inbedding*

Interne communicatie (binnen VLIZ):

= betrokkenheid bij compendium aanwakken en bestendigen door structureel overleg en interdepartementale samenwerking

Instrumenten:

- a) “Com&Sea” interne interdepartementale meetings (maandelijks)
- b) VLIZ-seminaries: mogelijkheid tot algemene toelichtingen & discussie
- c) IMIS Task Force: specifiek overleg bib-VMDC-C&B

Externe communicatie:

Doelgroepen:

- 1) *Professionele* gebruiker (lokaal, nationaal, internationaal): wetenschappers e.a. deskundigen, bedrijfswereld,...
- 2) *Bredere publiek* = vnl onrechtstreeks via media, onderwijs, ...

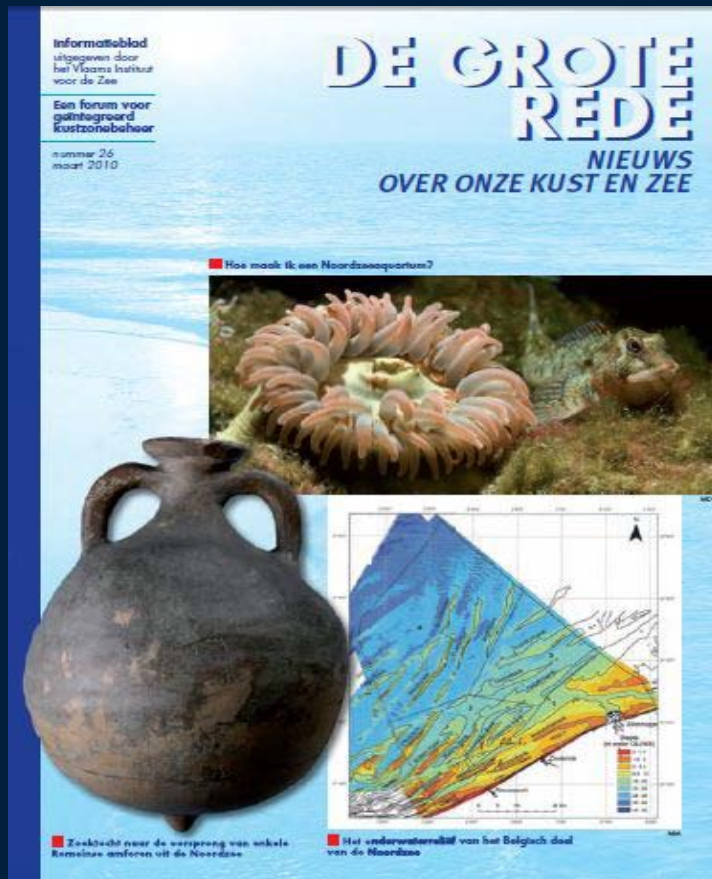
Doelstellingen:

- 1) Bijdragen tot ontsnippering zeewetenschappelijk landschap en dat van andere zeegerelateerde stakeholders (= *netwerking* + *visitekaartje* voor V/B zee/kustkennis)
- 2) *Promotie/branding* van compendium
- 3) *Informatieverspreiding* = publiek beschikbaar maken van informatieve gegevens geproduceerd met publiek geld

Agendapunt – 9 – Communicatiestrategie

Producten/formats:

* **De Grote Rede** (NL)

Doelgroep: breed geïnteresseerd publiek

Format: gratis infoblad, 3x/jr, 6000 abonn.

Compendium: in redactie opgenomen

Vlaams instituut voor de zee

Agendapunt – 9 – Communicatiestrategie

Producten/formats:

* VLIZINE (NL)

VLIZINE
jrg. 12, nr. 11-12 (november-december 2011)
Het e-zine met praktische informatie over onderzoek en beleid door en voor Vlaamse mariene wetenschappers.
Deze gratis on line uitgave van het Vlaams Instituut voor de Zee vzw verschijnt maandelijks en wordt verspreid
V.U.: Jan Mees
Redactie: Nancy Fockedeij, Jan Seys en Hans Pirlet
Reacties naar jan.seys@vliz.be

Volg VLIZ nu ook op Twitter: [@vliznl](#)

Het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) wil via dit e-zine maandelijks informeren over de eigen activiteiten en die van onderzoeks- en beleidsgroepen in Vlaanderen. Informatie van uw kant (zoals vacatures, nieuwe projecten, vraag voor samenwerking, interessante symposia, etc.) wordt graag ingewacht om in het eerstvolgende rondzendijst. Om u in te schrijven stuur een (leeg) mailtje naar: vlizine-subscribe@vliz.be; uitschrijven kan via vlizine-unsubscribe@vliz.be.
Archiveren van dit e-zine zijn raadpleegbaar via deze [link](#).

1. Kalender
  - 1.1. Jaarlijkse eindejaarsworkshop voor Belgische Visserijsector
  - 1.2. Zeeuwse vakbeurs in combi met internationaal schaal- en schelpdiercongres
  - 1.3. Estuariene en kustonderzoekers voor de 50ste keer bijeen op ECSA-conferentie
  - 1.4. Oceanology International 2012 in London
  - 1.5. Introductiecursus aquacultuur in Sint-Niklaas
  - 1.6. Symposium over klimaatseffecten in wereldoceaan op Expo-2012 in Korea
  - 1.7. Internationale mangrovenconferentie in Sri Lanka
2. Publicaties
  - 2.1. Hoeveel mariene soorten in Belgische wateren?
  - 2.2. Lijvig werk over de Vlaamse IJslanvaarders gepubliceerd
  - 2.3. Eindrapporten van de EMODnet pilotprojecten beschikbaar
  - 2.4. 'The future commons 2070': de zee en de kustzone van de toekomst
  - 2.5. Koers naar zee met het secundair onderwijs
  - 2.6. Onderwatergeluid veroorzaakt door baggeren
3. Vacatures, beurzen en fondsen

Doelgroep: wetenschapper & beleid (prof.)

Format: digitale, maand. NB; 1000 abonn.

Compendium: regelmatige updates

Producten/formats:

* **Compendium website** (NL+ENG)

Doelgroep: professionele gebruiker

Format: onderzocht welke datasystemen

Compendium: alle suggesties welkom

Compendium voor Kust en Zee (2013)

Een geïntegreerd kennisdocument over de socio-economische, ecologische en institutionele aspecten van de kust en zee in Vlaanderen en België

Er bestaat een groeiende vraag in de mariene en maritieme wereld naar wetenschappelijk onderbouwde en geactualiseerde informatie als antwoord op maatschappelijke vragen en probleemstellingen. De informatie is deels voorhanden maar dikwijls sterk gefragmenteerd, sectorgebonden en/of weinig toegankelijk. Het VLIZ beoogt met het '**Compendium voor Kust en Zee**' objectieve en wetenschappelijk onderbouwde informatie en gegevens uit het Vlaamse/Belgische mariene en maritieme onderzoek te bundelen. Het geïntegreerde en grensoverschrijdende karakter (inclusief land-zee grens) van het Compendium draagt bij tot een verhoogde communicatie binnen en vanuit het versnipperde zeewetenschappelijke landschap en verhoogt ook de zichtbaarheid en toegankelijkheid van het zeewetenschappelijk onderzoek (Een 'visitkaartje' van de Vlaamse/Belgische zeewetenschappelijke gemeenschap). Het compendium doet op deze wijze dienst als instrument bij het streven naar een Duurzaam en **Geïntegreerd Maritiem Beleid** en **Kustzonebeheer**.

Producten/formats:

* **Poster met belangrijkste zeegebruiken** (NL/ENG/F/D)

Doelgroep: breed geïnteresseerd publiek

Format: A1-poster in bestaande reeks

Compendium: overleg reeds gestart

Vlaams instituut voor de zee

Agendapunt – 9 – Communicatiestrategie

Producten/formats:

* Zeekrant (NL)

Doelgroep: zeer brede publiek (laagdremp.)

Format: 8-pg krant, 1x/jr; 70.000 copies

Compendium: inhoudelijk kernnieuws; evt middenkatern met “zeekaart”

Vlaams instituut voor de zee

Producten/formats:

* **Twitter e.a. sociale media** (NL)

Doelgroep: breed geïnteresseerd publiek

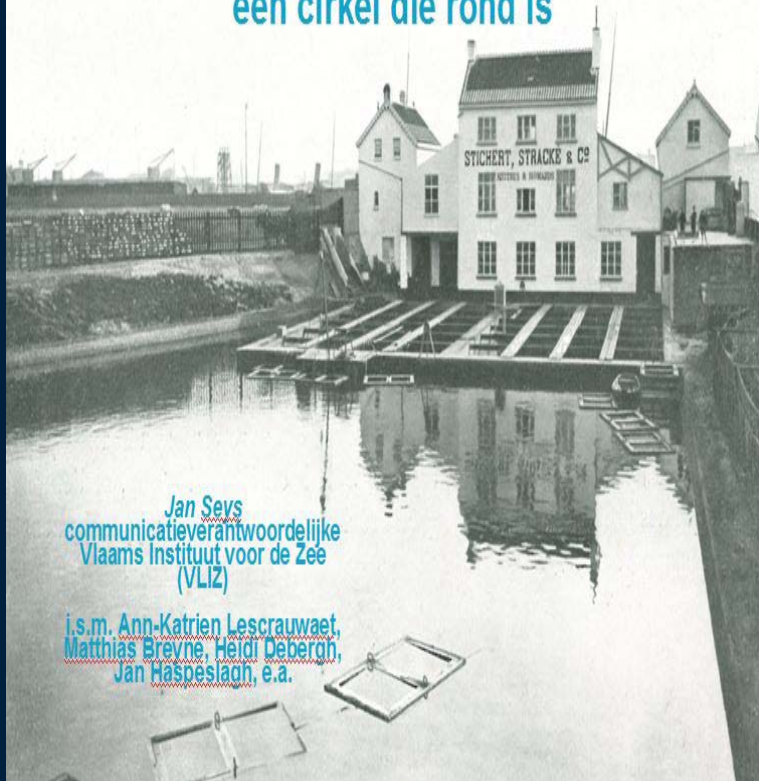
Format: afh. van gebruikt medium

Compendium: Twitter OK voor snelle, korte boodschap en link naar compendium

Producten/formats:

* **Presentaties** (NL/ENG)

Historiek Belgische zeewetenschappen,
een cirkel die rond is

Doelgroep: divers

Format: PPT, geïllustreerd

Compendium: meerdere onderwerpen mogelijk, (bv. “Stvz & historiek VI/B zeeonderzoek/beleid”; “Toestand onze kust en zee, incl oport/bedreigingen”; “Compendium als model”;...)

Vlaams instituut voor de zee

Agendapunt – 9 – Communicatiestrategie

Producten/formats:

* **Evenementen** bv. ***Jongerencontactdag*** (ENG)

Doelgroep: “jonge” wetenschappers

Format: jaarlijkse ontmoetingsdag;
interdisciplinair; 200-350 deelnemers

Compendium: enquête + demo + key-note

OPROEP voor suggesties & presentatie

Vlaams instituut voor de zee

Agendapunt – 9 – Communicatiestrategie

Producten/formats:

- **Persacties** (nav lancering + gefaseerd)
- **Leerpaketten** (cfr educatief “verzilveren” inhoud)
- .....
- + **FLEXIBEL** inspelen op zich voordoende kansen (o.a. Europees bv. via contacten DG-MARE, European Atlas of the Sea, Marine Board, ...)

Agendapunt 10: Datum en doelstellingen van de volgende vergadering

Bijlage (EG ToRef)

Datum en doelstellingen vergadering 2

Datum: 2 april 2012*

Doelstellingen:

- Present and discuss preliminary texts Chapter 1 and 2
- Terms of reference and proposed list of co-authors
- Communication strategy (fine-tuned for period after the launch)
- Strategy of the concept of Chapter 3
- Discuss and validate input bibliometric study

Vergadering 3: oktober 2012*

Vergadering 4: 26 april 2013*

Vergadering 5: 15 juni 2013*

*Data te bespreken in overleg met EG

Vragen, opmerkingen, suggesties

Contact: compendium@vliz.be

http://www.vliz.be/NL/Cijfers_Beleid/Compendium

Vlaams instituut voor de zee

EG Compendium voor Kust en Zee: startvergadering 20/01/2012